

**စတင်ရန် : ပီဒီယိုအရည်အသွေးနှင့် ပစ္စည်းများ
ပီဒီယိုရိုက်ကူးရန်အတွက် ကောင်းမွန်သော လက်ကိုင်စုန်းတစ်ခုကို ရွေးချယ်ခြင်း**

နောက်ထပ် သင်ဂါရပြုရမည့်အချက်မှာ သင့်လက်ကိုင်စုန်းဖြစ်သည်။ ပီဒီယိုရိုက်ကူးနိုင်သည့် စွမ်းရည်ရှိသည့် လက်ကိုင်စုန်းကို သင်ရွေးချယ်မိရန်လိုအပ်သည်။ တန်ဖိုးနည်းပစ္စည်းပေါ်တွင် အရည်အသွေးကောင်းမွန်သော ပီဒီယိုရိုက်ကူးရန်အတွက် ပိုမိုဆွဲးနေးလိုပါက ဤ "Video for Change" လမ်းညွှန် တွင်ကြည့်ပါ။ အရည်အသွေးကောင်းမွန်သော ပီဒီယို မှတ်တမ်းတင်ခြင်းများကိုပြုလုပ်နိုင်သည့် သင့်တော်သောချေးနှုန်းရှိသည့် မြို့ဂျာတယ်က်မရာများ၊ ရှိနေချိန်တွင် သင့်လက်ကိုင်စုန်းကို သာ မှတ်တမ်းတင်ကိုရိုယာအဖြစ် သုံးနေသည်ဟုယူဆကာ ဤလမ်းညွှန်စာအုပ်အနေဖြင့် ဖော်ပြုသွားမည်ဖြစ်သည်။

သင့်တွင် ရှိသောအရဖြင့်ပင် လုံလောက်ပြီဖြစ်သည်။ နောက်ဆုံးထွက်ရှိထားသော ဖုန်းအများစုတွင် အရည်အသွေးမြင် ပီဒီယိုများကို မှတ်တမ်းတင်နိုင်သည့် စွမ်းရည်ရှိသည့် ကင်မရာများ ပါဝင်နေပြီဖြစ်သည်။ Andoid ဖုန်းများအတွက် Camera ICS ဟုခေါ်သော ပီဒီယိုမှတ်တမ်းတင်သော application တစ်ခုကို ထပ်မံထည့်သွင်းနိုင်သည်။ ထိုကဲ့သို့သော application အများစုမှာ ဖုန်းတွင် ကန်းလီးကတည်းက ပါသော ကင်မရာ၏ စွမ်းရည်ကို မြင်တင်ပေးနိုင်ပြီး ပို၍ကောင်းမွန်သော ပီဒီယိုပုံစံကို ပေးစွမ်းနိုင်သည်။

အောက်တွင် စမတ်ဖုန်းများကို နှိမ်ပြထားပါသည်။

ဖုန်းအမည်	အရာတိအလက်များ
Alcatel ONETOUCH Fierce	ဈေးနှုန်း : ၂၇.၉၉ - ၄၉.၉၉ ဒီလာ (အမေရိကန်) OS: Android ကင်မရာ: 5 Megapixels Video Resolution: 720p HD ဘဏ္ဍာရီသက်တမ်း: စကားပြောလျှင် ရနာရီခန့် । ဖုန်းဖွင့်ရုံ့ဖွင့်ထားပြီး အသုံးမပြုလျှင် ၁၉ရက်အသုံးပြနိုင်သည်။
Sony Xperia Miro	ဈေးနှုန်း : ၁၅၅ ဒီလာ (အမေရိကန်) OS: Android ကင်မရာ: 5 Megapixels Video Resolution: VGA 30 fps ဘဏ္ဍာရီသက်တမ်း: စကားပြောလျှင် ၅နာရီခန့် ဖုန်းဖွင့်ရုံ့ဖွင့်ထားပြီး အသုံးမပြုလျှင် ၁၉ရက်ကျော်အသုံးပြနိုင်သည်။
Nokia Lumia 521	ဈေးနှုန်း : ၀ - ၁၄၄ ဒီလာ (အမေရိကန်) OS: Windows ကင်မရာ: 5 Megapixels Video Resolution: 720p HD ဘဏ္ဍာရီသက်တမ်း: စကားပြောလျှင် ၇နာရီကျော်နာရီခန့် ဖုန်းဖွင့်ရုံ့ဖွင့်ထားပြီး အသုံးမပြုလျှင် ၁၂ရက်ကျော်အသုံးပြနိုင်သည်။
Samsung Galaxy Express	ဈေးနှုန်း : ၂၇၉ ဒီလာ (အမေရိကန်) OS: Android ကင်မရာ: အနောက်ကင်မရာ 5 Megapixels; အရှေ့ကင်မရာ 1.3 Megapixels Video Resolution: 720p HD ဘဏ္ဍာရီသက်တမ်း: စကားပြောလျှင် ၁၄နာရီခန့် ဖုန်းဖွင့်ရုံ့ဖွင့်ထားပြီး အသုံးမပြုလျှင် ၁၃ရက်ကျော်အသုံးပြနိုင်သည်။
Samsung Galaxy S2	ဈေးနှုန်း : ၃၃၆ - ၄၁၅ ဒီလာ (အမေရိကန်) OS: Android ကင်မရာ: 8 Megapixels Video Resolution: 1080p Full HD Battery Life: 7 hours talk time, 6.9 days standby time ဘဏ္ဍာရီသက်တမ်း: စကားပြောလျှင် ၇နာရီခန့် ဖုန်းဖွင့်ရုံ့ဖွင့်ထားပြီး အသုံးမပြုလျှင် ၇ရက်ခန့်အသုံးပြနိုင်သည်။

HTC One	ရေးနှုန်း : ၁၇၉.၉၉ - ၆၉၉.၉၉ ဒီဂီလာ (အမေရိကန်) OS: Android ကင်မရာ: UltraPixel; အရှေ့ကြပ်မရာ 2.1 Megapixels Video Resolution: 1080 full HD ဘဏ္ဍာရီသက်တမ်း: စကားပြောလျှင် သနာရီခန်း ဖုန်းဖွင့်ရံဖွင့်ထားပြီး အသုံးမပြုလျှင် ဂုဏ်ကျင်အသုံးပြုနိုင်သည်။
---------	--

ဒီဇိုင်းအရည်အသွေးနှင့် ပတ်သက်သော အကြောင်းအရာ

Android ဖုန်းပေါ်တွင် ဒီဇိုင်းပြုလုပ်ခြင်းအကြောင်းရေးသားထားသော "Video for Change" လမ်းညွှန်တွင် video resolution အတွက်အချက်များစွာပြောပြုထားသော်လည်း ကျွန်ုပ်ရာတွင် အကျဉ်းချုပ်ဖော်ပြပါမည်။

အပြင်တစ်နေရာတွင် ရိုက်ကူးနေပြီး 3G သို့မဟုတ် 4G ကွန်နက်ရှင်တစ်ခုခုကို အသုံးပြုကာ ချက်ချင်းလွှားတင်ရန်လိုအပ်ခဲ့ပါက အရည်အသွေးအကောင်းဆုံး ဒီဇိုင်းကို ရိုက်ကူးချင်မှု နှင့် web ပေါ်လွှားတင်ရန်အတွက် ဖိုင်ဆိုင် အသေးဆုံးဖြစ်စေရမည့် သတ်မှတ်ချက်ကြားထဲတွင် သင်လွန်ဆွဲရပေါ်မိမ့်မည်။

စေတ်ပေါ် စမတ်ဖုန်းများမှာ အောက်တွင်ဖော်ပြထားသကဲ့သို့ ဒီဇိုင်း မှတ်တမ်းကို ချုံးနှိမ်သည့် ပုံစံမျိုးစုံကိုတွေ့ရမည်ဖြစ်သည်။

- Standard Definition (SD)
- High Definition (HD)
- Full HD

High definition ဖြင့်ရိုက်ကူးခြင်း (သို့) 720 x 480 ထားပြီးရိုက်ကူးခြင်းသည် အကောင်းအဆုံးအရည်အသွေးမြင့် ဒီဇိုင်းတစ်ခုဖြစ်သည်။ 320 x 240 ထားပြီးရိုက်ကူးပါက အစက်ပြောက်များစွာတွေ့ရမည်ဖြစ်သည်။ အလွန်နေးကျွေးသည့် အင်တာနက်ကွန်နက်ရှင်ကြောင့် (သို့မဟုတ်) ဖြစ်စဉ်သည် အလွန်အရေးပါနေပြီး မည့်သည့်အနေအထားနှင့်မဆို ချက်ချင်းလွှားတင်ရန် လိုအပ်နေသောအခြားကြောင့်ဆိုမှာသာ ထို resolution ဖြင့် ရိုက်ကူးပါ။

သင့်ထဲတွင် အရည်အသွေးနှင့် လက်ကိုင်ဖုန်းရှိနေပါက "Video for Change" လမ်းညွှန်တွင် တန်ဖိုးနည်းဖုန်းပေါ်တွင်အရည်အသွေးမြင့် ဒီဇိုင်းများရိုက်ကူးခြင်းအကြောင်းရေးသားထားသည့် လမ်းညွှန်ကို ကြုံတွင်ကြည့်ပါ။ <https://www.v4c.org/content/video-making-android>

အောက်တွင်ဖော်ပြထားသော အယားထဲတွင် အမျိုးမျိုးသော လက်ကိုင်ဖုန်း အတွင်း ဒီဇိုင်း ချုံးနှိမ်ရန်အတွက် ဖိုင်ဆိုင်မျိုးစုံကိုပြထားသည်။ (Samsung Galaxy Note 2 ဖြင့်စောင်ထားခြင်းဖြစ်သည်။)

Android ပေါ်ရှိ ဒီဇိုင်းချုံးနှိမ်သည်းပညာအမျိုးအစားများ

Short name	Name on device	on	Size in pixels	File size (60 secs)
------------	----------------	----	----------------	---------------------

Full HD	1920 x 1080 / 1080p	1920 x 1080	128mb
HD	1280 x 720 / 720p	1280 x 720	90mb
WVGA/ (Wide SD)	720 x 480 / WVGA	720 x 480	26mb
VGA/ (4:3:SD)	640 x 480 / VGA	640 x 480	23mb
QVGA	320 x 240 / QVGA	320 x 240	7mb

အရေးကြီးဖြစ်စဉ်တစ်နိုက်ကျားနေရရှိနိုင်တွင် resolution လည်းမကောင်း၊ အင်တာနက်လည်းမရှိခဲ့ပါက မည်သူ့ပြုလုပ်ရမည်နည်း။

အထက်ပါအယားအရ ၅ မိနစ်စာ full HD အတ်လမ်းသည် တိုက်ရှိကျင့်မှုအတွက် သိပ်မလွယ်ကူနိုင်သော ပမာဏဖြစ်သည့် 600mb ထက်ကော်သွားနိုင်သည်။ သို့သော် တပါတရံတွင် ချင်းချက်အနေဖြင့် resolution နှင့် file အရွယ်အစားမှာ အထက်ပါအယားအတိုင်းမဟုတ်ဘဲ မချိုးမကျဖြစ်တတ်သည်။

- အရေးကြီးသတင်းများအတွက် ဖြေရှင်းနည်းတစ်ခုမှာ SD အနေဖြင့် မှတ်တမ်းတင်ပြီး လွှာ့တင်ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ သို့သော် သင်ရရှိမည့်အကောင်းဆုံးအရည်အသွေးမှာ SD အရည်အသွေးသာဖြစ်မည်ဖြစ်သည်။ သင်တော့နိုင်ပါက အကောင်းဆုံး အရည်အသွေးဖြင့်ရှိက်ကျားကာ ကွန်ပျိုတာပေါ်တွင် ပိုမိုပိုမိုအား ပြန်ချုပ်၍ အခဲ့ရနိုင်သည့် open source compressor "Avidemux"ကို အသုံးပြုရန် အကြော်ပြုလုပ်ပါသည်။
- နောက်ထပ် အလျင်အမြန်လွှာ့တင်လို့ရသည့် နည်းလမ်းမှာ ပိုမိုအား အကောင်းဆုံးအရည်အသွေးဖြင့်ရှိက်ပြီး ပြီးချင်း သင့် လက်ကိုင်နှစ်းထဲတွင် ပိုမိုအားချုပ်ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ သုံးရန်တိုက်တွန်းလိုသည့် tools များမှာ Video Compress နှင့် Video Compressor တို့ဖြစ်သည်။
- တတိယ နည်းလမ်းမှာ (အကောင်းဆုံးနည်းလည်းဖြစ်လောက်သည်။) သင့်လက်ကိုင်ဖန်းထဲတွင်ပင် trimmer (ပိုမိုများချုပ်ဆက်ဖြတ်တောက်သည့် tool) ကိုအသုံးပြုခြင်းဖြစ်သည်။ သုံးရန်တိုက်တွန်းလိုသည့်မှာ ၁မီနဲ့စာ full HD ကို SD အရည်အသွေးသို့ ဂမိနစ်အတွင်း အသွင်ပြောင်းပေးနိုင်သော VidTrim Pro ပင်ဖြစ်သည်။ မည်ကဲ့သို့အသုံးပြုရမည်ကို ပိုမိုသိရှိလိုပါက How to use this tool တွင်ဖတ်ပါ။

အသုံးနှင့် အလင်းအများ

ရုပ်ထွက်ကောင်းသော်လည်း အသုံးဖော်နှင့် အလင်းအများမကောင်းပါက ဆွဲဆောင်မှုမရှိပေါ့။ အသုံးဖော်နှင့် အလင်းအများကောင်းသုံးထားခြင်းဖြင့် သင့်ပိုမိုများကို ပိုမို ရပ်လုံးကြံ လုပေစြေးပြီး အများသူတာမှ ဖြန်ဝေခြင်းများပိုမိုပြုလုပ်လာနိုင်စေသည်။

ထို့ဖြင့် ဖြစ်စဉ်တစ်ခုရှိကူးရာတွင် မိမိပေးချင်သည့် သတင်းအချက်အလက်၏တစ်ဝက်မှာ အသံပိုင်းတွင်ပါဝင်နေသည့်ဆိုသည့်အချက်ကို မည်သည့်ရှိကူးခြင်းအတွက်မဆို သတိပြုထားရပါမည်။ အသံစနစ်သုံးလို့မရပါက ထိုအသံကို ဖယ်ထုတ်ပြီး အခြားအသံကို အတားထုံးခြင်း သို့မဟုတ် အသံလုံးဝ မထည့်ခြင်းများ ပြုလုပ်နိုင်သည်။ အခြားသုံးနှင့်သောအပိုပစ္စည်းများအကြောင်း ရေးသားထားသည်ကို အောက်တွင် သွားရောက်ဖတ်ရှုနှင့်ပါသည်။

အသံနှင့် အလင်းအမော် အရည်အသွေးကောင်းကောင်း ရရှိရန် ရေးသားထားသည့် လေ့ကျင့်ခန်းများကို "Video for Change" လမ်းညွှန်၏ How to record quality video on low-cost devices တွင် ကြည့်ပါ။

<https://www.v4c.org/content/effective-video-low-cost-devices>

ဘတ္တရီသက်တမ်း ကြေရှင်

ဖြစ်စဉ်ဖြစ်ပါကနေသောနေရာတွင် သွားရောက်ရှိကူးရန်အတွက် ပြင်ဆင်ရာ၌ လက်ကိုင်ဖုန်းဖြင့် ဗိုလ်ယူးရှိကူးခြင်းသည် ဘတ္တရီအကုန်မြန်သောကြောင့် သင့်ဖုန်း၏ ဘတ္တရီကြောချိန်ကို သိရှိထားပြီး ကြိုတင်ပြင်ဆင်ထားရန် လိုအပ်ပါသည်။ သင့်ဖုန်းအား အခြားလုပ်ငန်းဆောင်တာများ ဆောင်ရွက်ရန်အတွက်လည်း တရီဇ်တည်း အသံပြုနေရသောကြောင့် camcorders သို့မဟုတ် အလားတူ ကိရိယာများဖြင့် သုံးနေရခြင်းပါးထက် လက်ကိုင်ဖုန်း၏ ဘတ္တရီသက်တမ်းနှင့် သို့လောင်ထားနိုင်စွမ်းသည် ပိုမိုအရေးပါလာသည်။

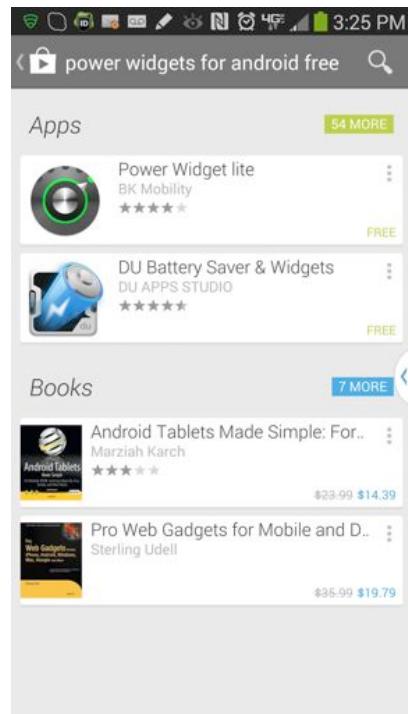
ပုံမှန်အနေဖြင့် ဘတ္တရီကို အားအပြည့်ဖြည့်ထားပြီး ဘတ္တရီအပိုတစ်လုံးပါ သယ်ဆောင်လာသင့်သည်။ ထိုအပြင် မှန်သိလုံးမျက်နှာပြင်ကိုလည်း သန်ရှင်းစွာ ထားသင့်သည်။ ဖြစ်စဉ်ဖြစ်ပါကနေရာတွင် ရှိကူးနေစဉ် သင့်ကိရိယာသည် အခြားအရာများစွာဖြင့် ထိတွေ့နေရမည်သောကြောင့် အမြဲတစေ သန်ရှင်းရောပြုလုပ်ထားရန် လိုအပ်သည်။

ကြို "Video for Change" လမ်းညွှန်ရှိ၍ Video making on an Android တွင် ဘတ္တရီသက်တမ်းကြောရည်စွာအသုံးခံရန် ဆောင်ရန် ရောင်ရန်များကိုလည်း ဖော်ပြထားသည်။

- သင့်လက်ကိုင်ဖုန်းမှ မည်သည့်အရာ (သို့မဟုတ်) ဆော့ဝဲလ်က ဘတ္တရီ အတားဆုံးဖြစ်သည်ကို တွေ့ရှုအောင်လုပ်ပါ။
- Chrome (အင်တာနှင်းသုံးသည့် ဆော့ဝဲလ်) ကဲ့သို့သော Application များကို ပိတ်ပါ။
- ဖုန်းမျက်နှာပြင်အလင်းသည် အမှန်တကယ်ဘတ္တရီတားသောကြောင့် လျော့ချပါ၊ Wifi, GPS, Bluetooth တို့ကို မလိုအပ်လျှင်ပိတ်ပါ။
- Screen timeout (ဖုန်းအသုံးမပြုတော့ခိုန်တွင် သူ့အလိုလိုမျက်နှာပြင်အလင်းကို ပိတ်ပေးသည့်စနစ်အတွက် ချိန်ညိုရသောအချိန်) ကို နည်းသည်ထက်နည်းအောင်လုပ်ထားပါ။
- Vibration mode ကိုဖြေတော့ပြီး Ringtone ကို သူညာအတိဖော်ပွားထားပါ။
- အထူးသဖြင့် ရည်ကြာသော ပိုမိုသိမှတ်တမ်းတင်မှုများ ပြုလုပ်တော့မည်ဆိုပါက ဘတ္တရီအပိုများ ဆောင်သွားပါ။

သင့်လက်ကိုင်ဖုန်းတွင် Power Widget ဆိုသော ဆော့ဝဲလ်ကို သွင်းထားပါ။ ထည့်သွင်းရန် သင့်၏ Android ဖုန်းထဲရှိ Goole Play တွင်ရှာပါ။ Apple ဒိုင်ဖုန်းအသုံးပြုသူများအတွက်လည်း အလားတူ Application များရှိပါသည်။ Power widgets for Android Free ဆိုသည်ဖြင့်ရှာပါ။

Power Widget Lite ကိန္ဒိယြော်း install လုပ်ပါ။

Install လုပ်ပြီးသည်နင့် widget အကြောင်းနင့် အသုံးပြုပုံအား ရှင်းပြထားသည်ကို တွေ့ရမည်။ ညျှော်ကြားချက်များအားလုံးကိုဖတ်ရန် အပေါ်အောက် scroll လုပ်သွားပါ။ စလုတ်နေရာပုံစံကို သင်လိုသလို ပြုပြင်နိုင်သည်။ အားလုံးပြုပြင်ဆင်ပြီးအဆင်သင့်ဖြစ်ပါက သင့်ဖုန်း၏ homescreen ပေါ်သို့ ထို application ကိုရွှေ့ပြီး သင့်ဖုန်း၏ ဘဏ္ဍာရီသက်တမ်းအတွက် လိုအပ်သလို ချိန်ထွေးစွဲနိုင်ပြီဖြစ်သည်။

ဘတ်ထရီ သုံးစွဲမှုလျော့ချွိုင်ရေး နည်းလမ်းနောက်တစ်ခက် bgoog.com မှ တဆင့်တွေ့ရှိခဲ့သည်။ ယင်းမှာ နောက်ခံ background ကို အမည်းရောင်ပြောင်းထားခြင်းပေါ်ဖြစ်သည်။

အခြားသုံးနိုင်သော အပိုပစ္စည်းများ

ပိုမိုအရည်အသွေးကို မြှင့်တင်ရန်အတွက် ပြင်ပမှ အခြားအပိုပစ္စည်းများ အသုံးပြုရန် သင်စဉ်းစားကောင်းစဉ်းစားလိမ့်မည်။ ပစ္စည်းနှစ်ခုလောက်သာ ထပ်မံတပ်ဆင်လိုပါက မိက်ခရီးဖုန်းနင့် image stabilizer သုံးရန် အကြံပြေလိုပါသည်။ Android ဖုန်းပေါ်တွင် ပီဒီပိုရိုက်ကူးခြင်းလမ်းညွှန် တွင် ဖော်ပြထားသော အကြံပေးချက်ကို ဤတွင် အကျဉ်းချုပ်ဖော်ပြထားပါသည်။ ပိုမိုသိရှိလိုပါက Small World News မှ အကြံပြထားသော Production Kit တွင် ကြည့်ပါ။

အမြတစေ အငြင်းပွားရလေ့ရှိသည့်အချက်မှာ လက်ကိုင်ဖွန်းမှ ပီဒီယိုများသည် မူလအစတည်းက ပါသော မိုက်ခရှိဖွန်းများကြောင့် အသံထွက်စနစ် နိမ့်ကျခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ထိရောက်ကောင်းမွန်သော ဖြစ်စဉ်ပိုဒ်ဖြစ်ယိုမှတ်တမ်းတစ်ခုကို ရိုက်ကူးလိုပါက အထူးသဖြင့် တွေဆုံးမြန်းခန်းများကို မှတ်တမ်းတင်လိုသည်ဆိုပါက သီးခြား မိုက်ခရှိဖွန်းတစ်ခုအား ထပ်မံအသုံးပြုသင့်ပါသည်။ အဆင်သင့်သည်မှာ ပြင်ပမှ သီးခြားမိုက်ခရှိဖွန်းများကို သင့်ဖွန်းမှ နားကြပ်ကြီးတပ်ဆင်သည့်နေရာတွင် ပြောင်းလဲ တပ်ဆင်နိုင်သော TRRS adapter (ဂုတ္တံပြုထားသည်) ဟုခေါ်သော တန်ဖိုးနည်း adapter ကို ဝယ်ယူရရှိနိုင်ပြီဖြစ်သည်။ မည်သို့သော microphone များသုံးသင့်သည်ကို LINK To BRIAN's GUIDE တွင်ကြည့်နိုင်ပါသည်။

မူရင်းစာတိပုံမှ <https://www.v4c.org/content/preparing-record> မှ ဖြစ်ပါသည်။

သေမြန်းသူရော ဖော်မြန်းခံရသူ နှစ်ဖက်စလုံး အပြန်အလှန်ကြားရန်လိုအပ်သည့် တွေဆုံးမြန်းများအတွက် လေတိုးသံကို ထိန်းထိုပေးနိုင်သော lollipop သို့မဟုတ် cardioid (gun) microphone များကို ဝယ်ယံးသင့်သည်။ lavalier သို့မဟုတ် clip-on microphone (အကျိုးကော်လာကဲ့သို့နေရာတွင် တပ်ရသော မိုက်ခရှိဖွန်းအမျိုးအစားများ) များမှာ ဖော်မြန်းခံရသူ၏ အသံကိုသာ မှတ်တမ်းတင်ပေးနိုင်သည်။

မှတ်တမ်းမတင်မဖို့ adapter နှင့် မိုက်ခရှိဖွန်း အလုပ်မလုပ်အမြှစ်စိုး။ အသံအချို့ကို မိုက်ခရှိဖွန်း ဖြစ်မှတ်တမ်းတင်ကြည့်ပြီး သင့်လက်ချောင်းလေးများဖြင့် မိုက်ခရှိဖွန်းထိပ်ကို ခေါ်ကြည့်ပါ။ နားကြပ်ဖြင့် ပြန်နားထောင်ကြည့်ပြီး လက်ချောင်းခေါ်ကိုသံ ကြားမကြား ပြန်နားထောင်ကြည့်ပါ။ မကြားရပါက

၁။ သင့်လက်ကိုင်ဖွန်းနားကြပ်အပေါက်ထဲတွင် ပလပ်သေချာတပ်ထားခြင်းရှိမရှိ ဖုန်းကာဘာကြောင့် ပလပ်ပေါက်ပိတ်မိနေမနေနောက် ချွတ်ကြည့်ပြီး ပြန်စမ်းပါ။

၂။ သင်၏ မိုက်ခရှိဖွန်းတွင် အဖွင့်အပိတ်ခလုပ်ရှိလျှင် ဖွင့်ထားခြင်းရှိမရှိ စစ်ပါ။

၃။ သင်၏ မိုက်ခရှိဖွန်းတွင် ဘတ္တရုံးသုံးရပါက လက်ရှိတပ်ဆင်ထားသော ဘတ္တရုံးကို အမြားတစ်ခြားဖြင့် ပြောင်းသုံးကြည့်ပါ။

သတိပြုရန် ။ TRRS adapter တွင် မိုက်ခရှိဖွန်းတပ်ရန်အပေါက် (mic in) နှင့် နားကြပ်/စပ်ကာတပ်ဆင်ရန် အပေါက် (audio out) စုစုပေါင်း ကျွန်ုပ်တို့ စစ်ကြည့်ဖွံ့ဖြိုးသော ကိရိယာများတွင် နားကြပ်/စပ်ကာတပ်ဆင်သည့်အပေါက် နှင့် မိုက်ခရှိဖွန်းတပ်ရန်အပေါက် တို့မှာ တပြုပိုင်နှင်းအသုံးပြု၍ မရပါ။ Microphone အားတပ်ထားပြီး အသံသွင်းကြည့်ပြီး ဖြေးလျှင် ဖယ်လိုက်ပါ။ Headphone ကိုတွေားအပေါက်တွင်ပြန်တပ်ပြီး အသံသွင်းတားသည်ကို ပြန်နားထောင်ကြည့်ပါ။

အခြား သုံးရန်တိုက်တွန်းလိုသည်မှာ stabilizer ဖြစ်သည်။ ရိုက်ကူးမှ နည်းနည်း လုပ်ရှားသည်နှင့် ရုပ်ထွက်ပါးသွားတတ်သောကြောင့် အရင်ဆုံးလေ့ကြပ်ပြီးမှ သုံးပါ။ အောက်ပုံတွင် ဖော်ပြထားသည့် Slingshot Smartphone Video Stabilizer ကိုသုံးရန် အကြိုးအပ်ပါသည်။

ရှိက်ကျေးဓရေးအတွက် အပိုပစ္စည်းများ

- ၁။ ကောင်းမွန်ပြီး ဖြေမြေသော ဖိန် (ဖိန်ပေါက်တတ်သည်ကိုလည်း သတိပြုပါ။)
- ၂။ ကျော်ပိုးအိတ်ကောင်းကောင်း
- ၃။ သင်၏လက်ကိုင်ဖုန်းအတွက် အကြမ်းခံပြီး မပျက်စီးနိုင်သော ကာဗာ၊ ဖုန်းကို အားပြန်သွင်းရန်အတွက် Mophie (သို့မဟုတ်) ဘဏ္ဍာရီအပို
- ၄။ ရာသိပါတဲ့ အနေအထားနှင့် မိုးချုပ်သွားနိုင်သည့် အခြေအနေများအတွက် အသင့်တော်ဆုံး ဝတ်စားဆင်ယင်မှ
- ၅။ ရေ နှင့် မူန်များ
- ၆။ စာအုပ်ကောင်းတစ်အုပ် (နောင့်နေးကြန်ကြောများ ရှိနေပါက ဘဏ္ဍာရီအကုန်ခံပြီး ဖုန်းကို ဖွင့်ထားမည့်အတား စာအုပ်ဖတ်နိုင်သည်။)

လက်ကိုင်ဖုန်းပေါ်တွင် စီဒီယိုတည်းဖြတ်ခြင်း

လက်ကိုင်ဖုန်းပေါ်တွင် စီဒီယိုတည်းဖြတ်ရန် နည်းနစ်နည်းရှိသည်။ သင့်ဖုန်းပေါ်တွင်တိုက်ရှိက်တည်းဖြတ်ခြင်းနှင့် သင့်ဖုန်းထဲမှ စီဒီယိုအား ကွန်ပူးတာ သို့မဟုတ် tablet ပေါ်သို့ တင်လွှာတ်ပြီးမှ တည်းဖြတ်ခြင်းတို့ဖြစ်သည်။ "Video for Change" လမ်းညွှန်ရှိ Creating video on an Android ကဏ္ဍတွင် အခြေခံ၊ အလယ်အလတ်နှင့် အဆင့်ပြင့် လက်ကိုင်ဖုန်း တည်းဖြတ်ကိုရိယာများအကြောင်း တင်ဆက်ထားပါသည်။ အကျဉ်းချုပ်ကိုတော့ ဤတွင်ဖော်ပြထားပြီး အမျိုးမျိုးသော application များသုံးရန်အတွက် အောက်ပါလေားထဲရှိ [link](#) များမှ လေ့ကျင့်ခန်းများကို ကြည့်နိုင်သည်။

ပထမုဒ္ဒေ သင့်ဖုန်းထဲတွင် တည်းဖြတ်ချင်သလား သို့မဟုတ် မည်သည့်နေရာတွင် တည်းဖြတ်ချင်သနည်းကို ဆုံးဖြတ်ပါ။ တည်းဖြတ်သော application အများစုံမှာ သင့် ဖုန်းထဲရှိသို့မဟုတ် SD card ထဲရှိ စီမံယိုအတိုလေးများကို အသုံးပြုပြီး တည်းဖြတ်သည်။

နောက်ဆုံးထွက်ထားသော Application	များမှာမူ
---------------------------------	-----------

အင်တာနှင်းပေါ်တွင်အတောသိမ်းသည်းသည့်နည်းပညာဖြစ်သော ဝါယာထဲတွင် တည်းဖြတ်လေ့ရှိသည်။ ဆိုလိုသည့်မှာ သင့်ပိုဒ်လိုက် အွန်လိုင်း ဆာာတဲ့သို့ လွှင့်တင်ပြီး တည်းဖြတ်ခြင်းကို ထိနေရာတွင်သွားလုပ်ခြင်းဖြစ်သည်။ အင်တာနှင်းပေါ်တွင်အတောသိမ်းသည်းသည်းသည်းအတွက် အွန်လိုင်းပေါ်တွင်မဆုံး (ကွန်ပူဗျာတာ သို့မဟုတ် ဖုန်း) တည်းဖြတ်မှုပြုလုပ်နိုင်ပေါ်သည်။ သင့်စက်ထဲတွင် memory မည်မျှကျန်းသနည်းဆုံးလိုက် စိတ်ပုံစရာမလိုတော့ပေါ်။ လက်တွေတွင် ဤသို့လုပ်နိုင်ရန် ကောင်းမွန်စိတ်ချရသော (3G 4G မဟုတ်သော wifi နှင့် တမိန် 1mb ရနိုင်သော internet connection တစ်ခု အမှန်တကယ်လိုအပ်လုသည်။ ကောင်းမွန်သော ကွန်နှင်းရှုံးလှုပျင်တောင်မှ ပိုဒ်လို ဖိုင်အချယ်အတားချုပ်ထားရန် လိုအပ်သည်။ သို့မဟုတ်ပါက အင်တာနှင်းပေါ်ရှိ cloud server ပေါ်သို့ သင်၏ပိုဒ်လို ရောက်ရှိသွားသည်အထိ စောင့်ရမည်ဖြစ်သည်။ Cloud ပေါ်တွင် သိမ်းဆည်းထားခွင့်ကို လစဉ်ကြော်း သို့မဟုတ် နှစ်စဉ်ကြော်းဖြင့် ပေးဆောင်ရသည်။

သင့် ပိုဒ်လိုအတား ဖုန်းမှတိကိုရှိကြတဲ့တင်ခြင်း မပြုဘူးဆိုပါက ရိုက်ကူးသောအချိန်တွင် ဖုန်းတွင်ပါသော အမြင့်ဆုံး resolution နှင့်အရည်အသွေး ကို သုံးပြီး ရိုက်ရန်သတိရပါ။ နောက်မှ ကွန်ပူဗျာတာပေါ်တွင် ပိုဒ်လို ဆိုက်ခိုက်ကို ချုံပါ။ ထို့အပြင် သင်ရှိက်ကူးသူမှာကို အရည်အသွေးနှင့် တစ်စက္ကန်တွင် ပါဝင်သော frames (fps) များအားတူညီအောင် သတ်မှတ်ပြီးရှိက်ပါ။ တည်းဖြတ်သည့်ဆော်လုပ်နှင့် application များတွင် format (ဖိုင်ပုံစံ) ပြောင်းရောက်သော ပြဿနာ အနည်းငယ်ရှိပေလိမည်။ Format (ဖိုင်ပုံစံ) အမျိုးမျိုးပြောင်းလိုပါက ဖိုင်ကိုအရင် ချုံရမည်ဖြစ်သည်။ သို့သော် သင့်ပိုဒ်လိုဖိုင် အရည်အသွေးနှင့်အသံပိုင်းဆိုင်ရာ အရည်အသွေးများ လျော့ကျဖေနိုင်ခြင်းကြောင့် တတ်နိုင်သမျှ ရောင်ရှားသင့်သည်။

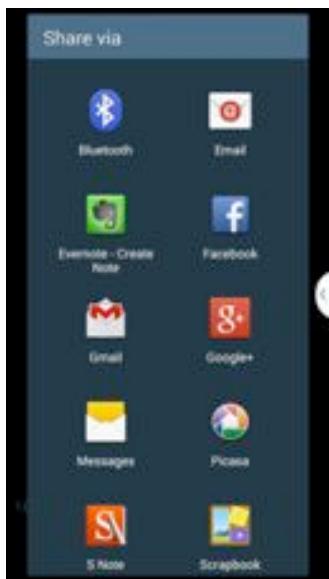
နောက်ဆုံးသတိပြုရန်အချက်မှာ သင့်လက်ကိုင်ဖုန်းဖြင့်ရှိက်နေသော ဖြစ်စဉ်မှတ်တမ်းပိုဒ်လိုသည် ဖုန်းအတွင်းရှိ internal memory ထဲမဟုတ်ဘဲ သီးမြို့းထပ်စိုက်ထားသော SD ကော်ထဲသို့ ရောက်ရှိကြော်း သေချာစဉ်ဆေးကြည့်ရန်ဖြစ်သည်။ သိမ်းဆည်းသို့လောင်နိုင်သည့် ဆိုင် 32GB သို့မဟုတ် 64GB ရှိသော SD card သုံးရန်အကြံ့ပြုလိုပါသည်။ Creating Video on an Android လမ်းညွှန်မှ အကြံ့ပြုထားသော tool များကို ဤတွင်ကြည့်ပါ။

တည်းဖြတ်သည့် ဓာတ်များ	
AndroVid Trimmer	<p>အဆင့်သတ်မှတ်ရာက် : အကြံ့ပြုခံ သုံးနိုင်သော စက်ပစ္စည်းအပိုးအတား : Android</p> <p>အားသာချက်များ : ပိုဒ်လိုအပိုင်းများကို သပ်သပ်ရပ်ရပ်ဖြစ်စေသည်။ ပိုဒ်လိုအပိုင်းများခွဲခြင်းနှင့် ဘောင်များထည်ခြင်းများလုပ်နိုင်သည်။</p> <p>သင်ခန်းစာ : Using AndroVid Trimmer</p> <p>အခြားလုပ်ဓာတ်ချက်တွေသော ဓာတ်ပုံး : Snip Video Trimmer</p>

Andromedia	<p>အဆင့်သတ်မှတ်ရုက် : အလယ်အလတ်အဆင့် သုံးနိုင်သော စက်ပစ္စည်းအချိုးအစား : Android အားသာရုက်များ : ဒေါင်းစဉ်များ၊ အထူးပြုလုပ်ချက်များ၊ သီချင်းများထည့်သွင်းခြင်း၊ ပို့ပို့အုပ်စုများကို သင်သပ်ရပ်ရပ်ဖြစ်အောင် လုပ်ခြင်းနှင့် ရိုက်ချက်များကို ဟင်ခန်းစာ : Using Andromedia အဗြားလုပ်ဆောင်ရုက်တူသော ဆော့ပဲ့် : MovieStudio</p>
Animoto	<p>အဆင့်သတ်မှတ်ရုက် : အလယ်အလတ်အဆင့် သုံးနိုင်သော စက်ပစ္စည်းအချိုးအစား : Web and Android versions အားသာရုက်များ : ရုပ်သေပုံများကို စီစဉ်ပြီး Slideshow များအဖြစ် တည်းဖြတ်နိုင်သည့် ဆေ့ပဲ့်ဖြစ်သည်။ web version တွင် ပို့ပို့များကို တည်းဖြတ်နိုင်သည်။ လက်ကိုင်ဖုန်းversion တွင် သီချင်းများထပ်မြော်ထည့်နိုင်ပြီး အဗြားအထူးပြုလုပ်ချက်များပါ ထည့်သွင်းနိုင်သည်။ ဟင်ခန်းစာ : Using Animoto</p>
Clesh	<p>အဆင့်သတ်မှတ်ရုက် : အဆင့်မှင့် သုံးနိုင်သော စက်ပစ္စည်းအချိုးအစား : In the cloud အားသာရုက်များ : Frame-accurate editing၊ audio sync လုပ်ရန် အတွက် ပုံနှစ်ခုထပ်ထားရသော အရာများအတွက် cut-aways၊ တရာ့နှစ်တည်းမှာပင် track ပျီးစုံလုပ်နိုင်ခြင်းကဲ့သို့သော ဂိုအဆင့်မြင့်သော တည်းဖြတ်မှုလုပ်နိုင်သည် Note : ဖုန်းမှုလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်များကို အနည်းငယ်လေးလံစေနိုင်သော်လည်း ပိုမိုကောင်းမွန်စွာတည်းဖြတ်နိုင်သည်။ ပို့ပို့မိန့်စစ်ဝေစာကို အခမဲ့သိမ်းထားခွင့်ပေးထားသည်။</p>
YouTube's Video Editor	<p>အဆင့်သတ်မှတ်ရုက် : အခြေခံ သုံးနိုင်သော စက်ပစ္စည်းအချိုးအစား : Web အားသာရုက်များ : ပို့ပို့ရှိရှိကွက်များကိုသပ်သပ်ရပ်ပေါင်းစပ်ခြင်းများအား အနည်းငယ်ပြုလုပ်နိုင်သည်။ သီချင်းတစ်ပုံတည့်သွင်းပေါင်းစပ်နိုင်သည်။ သို့သော YouTube library မှသီချင်းများ ဖြစ်ရမည်။ စာတမ်းတိုးနိုင်မည်ဖြစ်ပြီး မှတ်ချက်များလည်း ရောနိုင်သည်။ အဗြားလုပ်ဆောင်ရုက်တူသော ဆော့ပဲ့် : စာတမ်းတိုးရန်အတွက် အသုံးပြုသော Participatory Culture Foundation's Amara သည် ကန်သတ်ချက်များမရှိဘဲ အသုံးပြုသူများအား စာတမ်းတိုးထားသည့် စာအိုင်ကို ဒေါင်းလုပ်လုပ်ကာ ပြင်ဆင်ခွင့် ဘာသာပြန်ခွင့်ပေးထားသည်။</p>
External Video Editors	<p>အားသာရုက် : အသေးစိတ်ကျသော ရည်ရွယ်သော တည်းဖြတ်မှုများအတွက် laptop သို့မဟုတ် desktop computer ဖြင့်သုံးပါက အကောင်းဆုံးဖြစ်သည်။ (keyboard အကြိုးကြီးတစ်ခုပါပြီး interface ပို့ပို့အသေးစိတ်ကျသောကြောင့်ဖြစ်သည်။)</p> <p>အဗြားဝယ်ယူအသုံးပြုနိုင်သောဆော့ပဲ့်များ : Window စနစ်ကိုအသုံးပြုသူများအတွက် Adobe Premiere နှင့် Mac စနစ်ကိုအသုံးပြုသူများအတွက် Final Cut Pro တို့ကို ဝယ်ယူအသုံးပြုနိုင်ပါသည်။ သို့သော ငွေကြေားကုန်ကျမှုများနိုင်ပါသည်။ အခမဲ့အသုံးပြုနိုင်သော ဆော့ပဲ့် : KdenLive</p>

သင့်လက်ကိုင်ဖုန်းမှ ပို့ပို့တစ်ရ ပြောင်းရွှေ့ခြင်း

ယနေ့ခေတ် smartphone များတွင် သင့် ပို့မြတ်များကို ဖြန့်ဝေနိုင်သည့် နည်းလမ်းမျိုးစုံပါဝင်သည်။ အဂ္ဂာယ်ကူဆုံးနည်းလမ်းမှာ သင့်ဖုန်း၏ Gallery ထဲမှ သင်မျှဝေလိုသောပို့မြတ်ကို ရွေးချယ်ကာ Share via ကို နိုင်ပြီးနှစ်သက်ရာနည်းဖြင့် မျှဝေခြင်းဖြစ်သည်။ Samsung Galaxy Note 3 အတွက်ဆုံးလျှင် Bluetooth, email, Facebook, SMS များမှတ်ဆင့် S Note သို့မဟုတ် Scrapbook, YouTube, Skype နှင့် အခြား Android app အချင်းချင်း ပို့မြတ်မျှဝေနိုင်သော နည်းမျိုးစုံကို သင်မြင်တွေ့ရမည်ဖြစ်သည်။

အပြီးသတ်ပြီးသော ပို့မြတ်များကို တစ်ညီးချင်းစီသို့ရင်း လုအများသို့ရင်း သင်လိုအပ်သလို ဖြန့်ဝေနိုင်သည်။ သို့မဟုတ် အခြား site များသို့ ထပ်မပြုဆင်ရန်အတွက် လွှာင့်တင်ခြင်းမျိုးကိုလည်း ရွေးချယ်နိုင်သည်။ သတိပြုရမည့်အချက်မှာ YouTube ကဲ့သို့သော site များသည် အခြားသူများက မူပိုင်ခွင့်မှတ်ပုံတင်ထားသော ပုံများနှင့် အကြောင်းအရာများကို တွေ့ရှုပါက ဆင်ဆာဖြတ်တောက်လေ့ရှိတတ်သည်။ Dropbox, YouTube နှင့် Vimeo သို့ မည်သို့ ပို့မြတ်များလွှာင့်တင်ရမည်နည်းဆိုသည်ကို နောက်ပိုင်းလေ့ကျင့်ခန်းတွင်ကြည့်နိုင်သည်။

လွှာင့်တင်သော ပို့မြတ် site တစ်ခု ထုတေသနခြင်း:

တခါတရ သင့်ပို့မြတ်အား အခြားသော site များတွင် တင်ချင်ပေလိုမည်။ သင်၏ပို့မြတ်များကို စုပေါင်းပြီး Wordpress (သို့မဟုတ်) အလားတူ platform များတွင် ကိုယ်ပိုင် site တစ်ခုတည်ဆောက်ကာ ပို့မြတ်သာတင်ခြင်းဖြင့် သင့်အနေဖြင့် Youtube ကဲ့သို့သော ပို့မြတ်ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် site များအပေါ် ပို့ခိုနေရခြင်းကို လေ့ရှိချိန်သည်။

သင့်လက်ကိုင်ဖြင့် ရှိက်ကူးထားသော ပို့မြတ်ကို သတင်းဌာနများသို့ တိုက်ရှိက်လွှာင့်တင်ခြင်း:

အခြားနည်းလမ်းတစ်ခုမှာ သင့်လက်ကိုင်ဖြင့်ထဲရှိ ပို့မြတ်ကို ပြည်သူသတင်းသမားများစုစည်းတင်ဆက်သော ပို့မြတ် portal (citizen video portal) များနှင့် နာမည်ရှိပြီးသား သတင်းဌာနများသို့ တိုက်ရှိက်လွှာင့်တင်ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ဥပမာ Demotix ကဲ့သို့သော အဂ္ဂတ်သတင်းထောက်များနှင့် ပြည်သူသတင်းသမားများအတွက် သီးသန့်ဆောက်ပေးထားသော နေရာတွင် လွှာင့်တင်နိုင်သည်။ အခြား site များမှာ AllVoices, NowPublic, GroundReport, Al Jazeera's Sharek နှင့် CNN iReport တို့ဖြစ်သည်။

သတိပြုရန်မှာ platform တိုင်းတွင် မတူညီသော စည်းကမ်းသတ်မှတ်ချက်များရှိကြသည်။ ထိုအတွက် သင့်ထံမှ အချက်အလက်များမတင်ပါဘူး မိမိတင်မည့် site မှ သတ်မှတ်ထားသော လိုက်နာရမည့်အချက်များကို ကြိုတင်ဖတ်ထားပြီး နားလည်သောက်ပေါက်ထားရန် လိုအပ်ပါသည်။

လက်ရှိဖြစ်နေသော ဖြစ်စဉ်ကို ချက်ချင်ရှိပါတယ်ဆက်ထုတ်လွှာ့ရန် နောက်ထပ် နည်းလမ်း :
အချိန်နှင့်တပြုညီ ထုတ်လွှာ့တင်ဆက်ခြင်း

သင်၏လက်ကိုင်ဖုန်းဖြင့် အချိန်နှင့်တပြုညီ ထုတ်လွှာ့တင်ဆက်ခြင်းသည် ကြားဖြတ်အရေးကြီးသတင်းများကို မှတ်တမ်းတင်ခြင်းနှင့် ဖြန်ဝေခြင်းအတွက် အကောင်းဆုံးနည်းလမ်းဖြစ်သည်။ ပိုမိုသိရှိလိုပါက "Video for Change" လမ်းညွှန်ရှိ Live Streaming တွင်ကြည့်ပါ။

<https://www.v4c.org/content/citizen-journalist-guide-live-streaming-video>